

slippe for at betale skat uden at overtræde reglerne.

Mange så, at de selv kunne bestemme, hvor store fradrag de ville have, hvordan indtægter kunne gøres skattefrie, og at de selv kunne bestemme, hvor meget de ville betale i skat, ja, i en periode selv bestemme, hvor meget de ville have udbetalt fra skattevæsenet, som vi andre havde indbetalt.

Det er derfor mere betegnende at tale om tagselvbordets årti. Man skulle bare anskaffe sig et A/S- eller et ApS-nr., og straks havde man løst adgangsbillet til det store tagselvbord, hvor retterne blev betalt af alle os andre skatteydere.

Mange af sagerne er siden behandlet her i Folketinget. Huller er lukket, men der er aldrig tegnet noget samlet billede af det, der skete, og med denne forespørgsel håber vi at tage et første skridt til at få et samlet overblik over, hvad der skete, hvordan det kunne ske, og hvorfor der gik så lang tid, inden der blev grebet ind. Og endelig: Hvordan vi undgår gentagelser i fremtiden.

Besvarelse

Skatteministeren (Carsten Koch):

I mit forsøg på at besvare denne del af forespørgslen er det nødvendigt at trække nogle forhold op, som var fremherskende i midten af 1980'erne. Helt overordnet herskede der på dette tidspunkt i hvert fald inden for skatteområdet forhold, som man i dag kan se langtfra var tilfredsstillende.

Det er da også kendetegnende, at slutningen af 1980'erne i dag i vide kredse forbindes med yuppies tidens alder og med det på det tidspunkt særligt fremherskende ønske om at blive rig i en ruf. Hurtige fortjenester er sædvanligvis ikke knyttet til traditionelle fremstillings- eller formidlingshverv, og det var derfor ikke ønsket om at skabe varig værditilvækst og beskæftigelse gennem lødig produktion, visse såkaldte innovative kræfter samlede sig om.

Set med dagens øjne kan der næppe herske tvivl om, at udviklingen på dette tidspunkt gik hurtigere, end især skattesystemet var rustet til. Perioden under den borgerlige regering var præget af store liberaliseringer som valutaliberaliseringen og det indre marked, blot for at nævne de væsentligste. Disse initiativer har klart været til fordel for den økonomiske udvikling, det er der bred enighed om.

Men det, vi blot kan konstatere i dag, er, at f.eks. skattelovgivningen ikke var tilstrækkelig rustet til at klare det voksende pres, som udviklingen førte med sig. Først med de meget omfattende lovændringer om international beskatning, L 35 fra 1995 og L 118 fra 1996, kan man sige, at skattelovgivningen på dette område nærmede sig noget, der kunne kaldes up-to-date; men også på en række andre områder var lovgivningen ikke tidssvarende og kunne ikke holde stand over for den accelererende udvikling.

I den daværende regering var man stærke tilhængere af generelle skattelettelser; men den var, ligesom den siddende regering, på dette punkt begrænset i sine udfoldelsesmuligheder på grund af den overordnede økonomiske politik. Man sænkede selskabsskatten generelt, og herudover valgte man at gennemføre en række specifikke særordninger, som skulle give udsatte dele af erhvervslivet bedre skattevilkår. Men uden sammenhæng og ensartethed i skattesystemet øges risikoen for skatteudnyttelse og skattemisbrug. Manglende neutralitet kan bestå i, at den skattemæssige behandling af en indtægt ikke modsvares af en tilsvarende behandling af den korresponderende udgift, eller at den skattepligtige selv kan hæfte den etikette på indkomst med markant betydning for skattebelastningen, den pågældende har lyst til.

Den daværende regering mente at hjælpe erhvervslivet; men i dag kan vi se, hvordan dele af erhvervslivet greb betydelig mere end den fremstrakte hånd og gennem selvbetjening skabte voldsomme konsekvenser for skattesystemet. Der kan nævnes følgende: Kursgevinstbeskatningsreglerne førte til spekulation i mindstereglen og sambaobligationer; mulighederne for balanceoppustning medførte kæmpeinvesteringer for midler lånt af udbydere; mangler ved anpartsindgrebet i 1989 fik som konsekvens de mange investeringer i togvogne, transformatorstationer og hospitalsudstyr i fjerne lande, og de manglende aktieavancebeskatningsregler tilskyndede til selskabslikvidationer i stedet for at satse på udbytte. Dermed skabtes de mange likvidationsmodne, passive selskaber, der så at sige udgjorde selskabstømmernes varelager.

Perioden var kendetegnet ved, at man fokuserede på servicehensyn, individuel retssikkerhed og ændret kontrolstrategi, og hertil kom, at der blev gennemført omfattende ændringer i den samlede skatte- og afgiftsadministrations organisering; Toldvæsenet og det statslige skat-